

Motion till riksdagen 2013/14:So426

av **Hannah Bergstedt (S)**

Minskat missbruk med stöd till medberoende

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att inkludera hjälp och stöd till medberoende i behandlingen av människor i missbruk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utforma riktlinjer för hur stödet till medberoende ska kunna erbjudas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att aktivt informera och stötta medberoende.

Motivering

Olika slags beroende är ett av vår tids största hälsoproblem. Mer än 500 000 svenskar beräknas vara alkoholberoende, 250 000 är beroende av lugnande eller smärtstillande medel och 40 000 är narkotikaberoende. Blandberoende har blivit allt vanligare och andelen kvinnor med alkohol- eller tablettberoende har ökat kraftigt de senaste 40 åren. Lägger vi till spelberoende, sexmissbruk och matmissbruk blir antalet långt flera.

Detta gör att många familjer, anhöriga, vänner och arbetskamrater till de sjuka personerna berörs direkt eller indirekt. Man har räknat att fyra–fem personer runt varje missbrukare dras in i dennes sjukdomsytringar och sjukdomsförlopp på ett eller annat sätt. Alla dessa närståendes lidanden har uppmärksammas förhållandevis lite, och forskning på deras problem har varit och är fortfarande endast sporadisk och mycket bristfällig. En make, maka eller ett barn till en aktiv missbrukare är medberoende i missbruket därför att man ställer upp och skyddar, ljuger och hjälper till för att missbrukaren ska kunna missbruka ifred. Eventuella rykten dementeras eftersom den medberoende inte ens själv förstår vad det handlar om. Ju mer den som är medbero-

Fel! Okänt namn på

ende ställer upp, desto mer kan missbrukaren missbruka. En av de saker som leder till att missbrukaren klarar av att fatta beslut om att söka hjälp är när anhöriga slutligen tar sin hand från missbrukaren, men då har det många gånger gått mycket långt. Genom att identifiera medberoende och ge stöd för att kunna ställa krav på missbrukaren skulle missbruk kunna stoppas tidigare. Därför bör det vara i samhällets intresse att informera om medberoendeproblematiken och ge stöd till den anhöriga, redan innan missbrukaren kommit till ett aktivt val. Stödet kan leda till att missbrukaren snabbare får effekter i sitt liv som påverkar till att bryta missbruket.

Under en medberoendes fasad av kontrollerat beteende döljs nedstämdhet, oro och depression, lagrad ibland under många år av förnekelse, stöd till barnen, skydd åt hela familjen från insyn av grannar, vänner, chefer och socialarbetare. Den långvariga psykiska pressen har lett till psykiska besvär i form av fobier, panikångest, tvångstankar och sömnsvårigheter. Listan kan göras lång. Därtill kommer otaliga psykosomatiska besvär som stressmage, spänningshuvudvärk, migrän, andningsbesvär, spänningar i nacke och rygg och en mängd andra åkommor som leder till försämrat immunförsvar med många infektioner, hudåkommor och så vidare.

Om och när den beroende får hjälp tar samhället för givet att den medberoendes problem är lösta, men det är långt ifrån fallet. Den beroende har fått hjälp ut ur sitt missbruk och sitt beteende medan den medberoende fortfarande är fast i samma mönster. Det saknas riktlinjer och bestämmelser som ger de medberoende rätt att få hjälp och stöd och de glöms ofta bort efter samhällets insats mot missbrukaren. Det borde vara en självklar del i varje verksamhet som bedriver behandling för missbruk att även inkludera de medberoende i sitt arbete och ge dem hjälp och stöd. Det skulle underlätta livet både för den som blivit fri från sitt missbruk och dennes anhöriga.

Stockholm den 2 oktober 2013

Hannah Bergstedt (S)